

Handläggare
Nanna Spett
Telefon: 08-508 28 862

Till
Miljö- och hälsoskyddsnamnden
2014-05-20 p.21

Naturvårdsverkets förslag till nya etappmål

Remiss från kommunstyrelsen med dnr 001-488/2014 av remiss från Miljödepartementet.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna och överlämna miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Naturvårdsverket har fått regeringens uppdrag att ta fram förslag till nya etappmål som rör avfallsområdet. Syftet är att få till stånd en samhällsförändring som innebär att vi blir bättre på att ta hand om resurserna i avfallet, samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

Naturvårdsverket har tagit fram etappmål inom områdena

- ökad förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av avfall
- minskat matavfall
- textilier
- efterbehandling av förorenade områden
- minskad exponering för kadmium via livsmedel.

Miljöförvaltningen anser att de viktigaste styrmedlen för att minska mängden avfall och nå ett bättre resursutnyttjande av avfallet är

- lättillgängliga insamlingssystem
- ekonomisk lönsamhet att göra rätt och
- ett tydligt regelverk som styr hanteringen åt rätt håll.

Enligt EU:s avfallshierarki gäller följande prioritering vid val av behandlingsmetod:

1. Förebyggande
2. Återanvändning
3. Materialåtervinning
4. Annan återvinning, t.ex. energiåtervinning
5. Bortskaffande

Miljöförvaltningen anser att ansvaret för insamling av producentansvarsavfall (förpackningar) från hushåll bör ligga på kommunerna. Det ger kommunen större rådighet att utforma insamlingen på ett för kommuninnevånarna användarvänligt och konsekvent sätt.

Miljöförvaltningen anser att Naturvårdsverkets utredningar och förslag till åtgärder och styrmedel genomgående är bra. Förvaltningen framför därutöver specifika synpunkter på de olika delområdena.

Bakgrund

Det svenska miljömålssystemet innehåller ett generationsmål, tjugo-fyra etappmål och sexton miljö kvalitetsmål. Etappmål finns för områdena klimat, luftföroreningar, farliga ämnen, avfall och biologisk mångfald. Etappmålen är steg på vägen för att nå generationsmålet och ett eller flera miljö kvalitetsmål. De visar vad Sverige kan göra och tydliggör var insatser bör sättas in. Etappmålen bör vara ”ambitiösa men möjliga att nå”, de ska även vara tidsatta och uppföljningsbara så att det går att mäta hur miljöarbetet fortskrider.

Naturvårdsverket har fått regeringens uppdrag att ta fram förslag till nya etappmål som rör avfallsområdet. Syftet är att få till stånd en samhällsförändring som innebär att vi blir bättre på att ta hand om resurserna i avfallet, samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras. Miljödepartementet har remitterat *Naturvårdsverkets förslag till nya etappmål* till bland annat Stockholms kommun för svar senast den 30 juni 2014. Kommunstyrelsen har skickat remissen vidare till miljö- och hälsoskydds nämnden, trafik- och renhållningsnämnden och stadsledningskontoret för synpunkter senast den 23 maj 2014. Miljöförvaltningen har begärt och erhållit förlängd remisstid till den 25 maj 2014.

Naturvårdsverkets förslag, såväl vad gäller mål som styrmedel, redovisas i korthet i bilaga 1. Rapporten i sin helhet finns att ladda ner på www.regeringen.se/nyaetappmal.

Förvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen anser att Naturvårdsverkets utredningar och förslag till åtgärder och styrmedel genomgående är mycket bra.

Miljöförvaltningen anser att de viktigaste styrmedlen för att minska mängden avfall och nå ett bättre resursutnyttjande av avfallet är

- lättillgängliga insamlingssystem
- ekonomisk lönsamhet att göra rätt och
- ett tydligt regelverk som styr hanteringen åt rätt håll.

Miljöförvaltningen anser att ansvaret för insamling av producentansvarsavfall (förpackningar) från hushåll bör ligga på kommunerna. Det ger kommunen större rådighet att utforma insamlingen på ett för kommuninnevånarna användarvänligt och konsekvent sätt.

Förvaltningen har nedanstående synpunkter på de olika delområdena.

Ökad förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av avfall

Naturvårdsverket föreslår följande etappmål:

År 2020 tas materialet i avfallet från hushåll och verksamheter till vara så långt som möjligt samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

- Minst 60 procent av avfallet från hushåll och motsvarande avfall från verksamheter förbereds för återanvändning eller materialåtervinns.

- Det är enkelt för hushåll och verksamheter att lämna produkter till återanvändning och avfall till förberedelse för återanvändning.

- Landsting och branscher med en betydande potential att bättre ta vara på materialet i avfallet har tagit fram branschspecifika avfallsmål.

Miljöförvaltningen bedömer att Naturvårdsverkets mål på 60 % kan vara realistiskt. Naturvårdsverket utgår från uppgiften om att 47 % av hushållsavfallet gick till materialåtervinning år 2010 varav 11 procent behandlades biologiskt.

För Stockholms del innebär målet en utmaning. Resultatet av den plockanalys som gjordes 2011 av hushållsavfall i Stockholm visar att 72 % av avfallet är återvinningsbart varav ca 40 % är biologiskt behandlingsbart och ca 32 procent utgörs av förpackningar och tidningar. Det finns därmed en stor potential till ökad återvinning. Andelen återvinningsbart avfall i soppsåsen har minskat med sex procentenheter sedan 2008 vilket tyder på en ökad total återvinningsgrad.

Med ”förberedelse för återanvändning” avses, enligt avfallsdirektivet, återvinningsförfarande som går ut på kontroll, rengöring eller reparation, genom vilka produkter eller komponenter av produkter som har blivit avfall bereds för att användas igen utan annan förbehandling.

Som förslag på åtgärd anges **lättillgängliga insamlingssystem** för förpackningar. Miljöförvaltningen menar att det behövs lättillgängliga insamlingssystem för alla avfallsfraktioner, alltså även för mat, elavfall, tidningar, textilier, grovavfall o.s.v. Det är svårt för människor att hålla reda på var olika avfallslag ska lämnas och transportera sitt eget avfall till olika system. Ju fler fraktioner som ska sorteras ut desto svårare lär det bli för gemene man att förstå insamlingssystemen och orka göra rätt. Förvaltningen skulle gärna se tydligare krav på **fastighetsnära** insamlingssystem där detta är möjligt då ett sådant system synes vara det enda som för alla är lättillgängligt. Fastighetsnära insamling kommer dock inte vara möjligt på alla platser i ett befintligt bostadsbestånd vilket gör att det även i fortsättningen behöver kompletteras med andra system. Naturvårdsverket föreslår en utveckling av den fysiska planeringen vilket miljöförvaltningen tycker är bra. Miljöförvaltningen vill se krav på framtida **bostadsområdets utformning** så att den möjliggör fastighetsnära insamling, d.v.s. att det finns utrymme inom fastigheten för att sortera avfallet på det sätt som möjliggör ett bra omhändertagande. I stadens avfallsplan anges att ”vid all ny bebyggelse och större ombyggnationer ska avfallsfrågorna beaktas redan vid den inledande projekteringen”. Även delmålet ”områden i staden ska reserveras för avfallsrelaterad verksamhet” ligger, genom ökad tillgänglighet till avfallsanläggningar, i linje med ambitionen att återanvända eller förbereda för återanvändning. I detta sammanhang är det dock viktigt att säkerställa att alla kostnader för den fastighetsnära insamlingen, av sådant som omfattas av producentansvar, belastar producenterna och inte de boende.

Miljöförvaltningen stöder också Naturvårdsverkets förslag på **insamling i materialströmmar för metall och plast**, d.v.s. att avfall av metall och plast kan läggas i samma fraktion som metallförpackningar respektive plastförpackningar. Detta skulle förenkla och öka förståelsen för insamlingssystemen.

Design för ökad återvinning och återanvändning tycker förvaltningen är ett bra krav. Miljöförvaltningen föreslår att ytterligare ett styrmedel att utreda för att nå detta mål - krav på företag som designar/produserar produkter att ta fram livscykelanalyser för sina produkter som visar hur produkten kan återanvändas och slutligen återvinnas. I detta sammanhang bör dock noteras att t.ex. utvecklingen av elektronik går mot allt mindre och kompaktare

produkter – bra ur resurs- och transportsynpunkt men sannolikt står det i motsatsförhållande till möjligheten till återvinning av material.

Naturvårdsverket föreslår ökad insamling av förpackningar och tidningar från verksamheter. Miljöförvaltningen skulle därtill vilja lägga ökad insamling av matavfall från verksamheter

Miljöförvaltningen tycker Naturvårdsverkets förslag på **krav** på avfallshanteringsplaner hos verksamheter är bra. Krav på avfallshanteringsplaner skulle kunna införas i t.ex. egenkontrollförordningen. Även kravet på godkännande av insamlingssystem är bra. Förvaltningen önskar dock lägga till att kravet på godkänt insamlingssystem inte bara ska gälla tidningar och förpackningar utan alla avfallsslag som omfattas av producentansvar t.ex. elavfall. Förvaltningens bedömning är dock att en konsekvent och återkommande tillsyn, enligt dagens regelverk, över såväl verksamheter som avfallstransportörer också är en viktig aktivitet inom området.

Formuleringen att kommunen kan arbeta med förberedelse för återanvändning bör ändras till att kommunen ska göra det. Här torde i första hand inriktningen vara avfallsfraktioner som inte omfattas av producentansvar och en möjlig aktivitet för staden skulle kunna vara bytesstationer e.dyl. på återvinningscentralerna. Förvaltningen skulle också vilja se ett uttalat krav på utsortering av matavfall.

Minskat matavfall

Naturvårdsverket föreslår följande etappmål:

Matavfallet ska till år 2020 minska med minst 20 %, jämfört med år 2010, sammantaget för hela livsmedelskedjan utom primärproduktionen. Inom primärproduktionen ska det finnas en handlingsplan för minskat produktionssvinn senast 2016.

Miljöförvaltningen tycker att Naturvårdsverkets förslag på vad som behöver göras för att mängden matavfall ska minska innehåller många bra åtgärder och styrmedel.

Förutom att minskning av matavfallet och –svinnet ska eftersträvas är det också önskvärt att nyttiggöra det avfall som ändå uppstår. I Stockholms avfallsplan anges att ” minst 40 procent av matavfallet ska samlas in separat för rötning med biogasutvinning”.

Miljöförvaltningen kan dock sakna **skarpare styrmedel** som ställer krav på verksamheterna. Kravet på avfallshanteringsplaner skulle kunna få gälla även för livsmedelssektorn.

Textil och textilavfall

Naturvårdsverket föreslår följande etappmål:

År 2020 är kretsloppen för textilier så långt som möjligt resurseffektiva och fria från farliga ämnen.

- *Senast år 2018 finns lättillgängliga insamlingsystem som säkrar att textilier i första hand återanvänds.*
- *År 2020 återanvänds 40 % av de textilier som satts på marknaden.*
- *År 2020 materialåtervinns 25 % av de textilier som satts på marknaden, i första hand till nya textilier.*
- *Senast 2020 underlättas kretsloppet för textilier av att särskilt farliga ämnen och andra ämnen med oönskade egenskaper inte förekommer i nyproducerade textilier.*

Miljöförvaltningen konstaterar att det största problemet i detta sammanhang är att produktionen av textil är enormt resurskrävande i form av vatten, energi och kemikalier, och dessutom utgör en risk för såväl människors hälsa som miljön. En ökad återanvändning/återvinning är därför eftersträvansvärd. Förvaltningen har inga synpunkter på de åtgärder och styrmedel som föreslås annat än att de är bra.

Miljöförvaltningen har svårt att bedöma om uppsatta mål är realistiska men tror, mot bakgrund av den idag mycket begränsade återanvändningen och materialåtervinningen av textilier, att målen blir en utmaning att uppnå.

Efterbehandling av förorenade områden

Naturvårdsverket föreslår följande etappmål:

- *Minst 25 % av områdena med mycket stor risk för människors hälsa eller miljön är åtgärdade år 2025.*
- *Minst 15 % av områdena med stor risk för människors hälsa eller miljön är åtgärdade år 2025.*
- *Användningen av annan teknik än schaktning följt av deponering, utan föregående behandling av massorna, har ökat år 2020.*

Naturvårdsverkets har i sina förslag till etappmål utgått från antalet **riskklassade objekt** och föreslår en procentsats av antalet **åtgärdade objekt/områden** som åtgärdats. Man har också angett en definition på vad som menas med åtgärdat (under uppföljning). För att bedömas som åtgärdat ska åtgärder ha genomförts som väsentligt minskar riskerna med det förorenade området.

Men att ett område är riskklassat betyder inte att det är förorenat, endast att det finns en risk att det är så.

I Stockholm har ett antal områden som tilldömts riskklass 1 eller 2 undersökts. Det har gällt strandnära områden som t ex Smedsudden där många vistas eller fastigheter med nedlagda kemptvättar m.m. I samtliga fall, utom ett, har resultatet av undersökningen visat att man inte behöver gå vidare med åtgärder om nuvarande markanvändning behålls. Endera på grund att föroreningarna legat djupt ned utan risk för exponering eller att det lakar ut i omgivningen eller att föroreningshalterna inte varit så höga att de utgjort någon risk. Enda undantaget har varit Vinterviken som var känd som förorenat område sedan tidigare. Förvaltningen föreslår att **etappmålet ändras från åtgärdade till undersökta och vid behov åtgärdade**. Då kan etappmålet ställas avsevärt högre än 15-25 %.

För uppföljningen är det viktigt att även undersökta, riskklassade objekt räknas in även om de inte kräver åtgärder. De utgör ju inte något hot mot människors hälsa eller miljön.

Naturvårdsverkets förslag för att uppnå målen bör även inkludera **insatser för att öka undersökningstakten**. Att ge bidrag till undersökningar men även för att se över t.ex. fastighetsägarnas incitament för att undersöka sina riskklassade fastigheter är viktigt.

Ett sätt att lägga de största resurserna på de områden som faktiskt är förorenade och kan behöva undersökas noggrannare och eventuellt åtgärdas, är att tillåta att **statliga bidrag får användas för mer översiktliga undersökningar än MIFO fas 2** för en grupp av objekt med ett mindre krav på utredning av ansvarsfrågan. Dagens krav på ansvarsutredningar innan bidrag kan ges upplevs som ett hinder för översiktliga undersökningar. Med en förändrad tillämpning skulle t.ex. ett antal nedlagda verkstadsindustrier kunna undersökas i samma översiktliga undersökning. Om något av dessa objekt visar på föroreningar kan ansvarsfrågan utredas noggrannare och även noggrannare undersökningar och eventuella åtgärder genomföras för detta objekt. Resurserna skulle då styras dit där de gör mest nytta.

För de områden som kräver åtgärder så stöder förvaltningen förslaget till teknikutveckling för att minska kostnaderna för efterbehandling men även en större acceptans för att lämna kvar resthalter som inte utgör någon risk för omgivningen eller återanvända lätt förorenade massor på lämplig plats i stället för deponering. Miljöförvaltningen har goda erfarenheter av arbetet med platsspecifika riktvärden.

Miljöförvaltningen stöder också förslaget att kommunerna bör få tillgång till den nationella databasen för förorenade områden, den bör inkludera full tillgång till uppgifterna som finns i databasen.

Exponering för kadmium via livsmedel

Naturvårdsverket föreslår följande etappmål:

Senast år 2018 är styrmedel beslutade som minskar befolkningens exponering för kadmium via livsmedel

Miljöförvaltningen har inga synpunkter beträffande åtgärder och styrmedel när det gäller exponeringen av kadmium.

Bilagor

Bilaga 1. Naturvårdsverkets förslag i korthet

Bilaga 1**Naturvårdsverkets förslag i korthet**

Uppdraget som regeringen gav Naturvårdsverket var att ta fram etappmål inom områdena

- ökad förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av avfall
- minskat matavfall
- efterbehandling av förorenade områden
- minskad exponering för kadmium via livsmedel.

Det gavs även möjlighet att ta fram etappmål för andra avfallsströmmar, som exempelvis textil. Även detta område ingår i Naturvårdsverkets redovisning.

Ökad förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av avfall**Förslag på etappmål**

År 2020 tas materialet i avfallet från hushåll och verksamheter till vara så långt som möjligt samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

- Minst 60 procent av avfallet från hushåll och motsvarande avfall från verksamheter förbereds för återanvändning eller materialåtervinns.
- Det är enkelt för hushåll och verksamheter att lämna produkter till återanvändning och avfall till förberedelse för återanvändning.
- Landsting och branscher med en betydande potential att bättre ta vara på materialet i avfallet har tagit fram branschspecifika avfallsmål.

Förslag på åtgärder

- Möjlighet att lämna produkter och avfall till återanvändning
- Lättillgängliga insamlingssystem för förpackningar
- Möjlighet att lämna grovavfall av plast till materialåtervinning
- Insamling i materialströmmar (metall och plast)
- Ökad insamling av förpackningar och tidningar från verksamheter
- Design för ökad återvinning och återanvändning
- Utökad insamling och materialåtervinning av elavfall

Förslag på styrmedel

- Förtydligande om att kommunen kan arbeta med förberedelse för återanvändning
- Utveckling av kommunal avfallsplanering och fysisk planering
- Höja återvinningsmålen i förordningarna om producentansvar för förpackningar och returpapper
- Vägledning om att kommunen ska tillhandahålla insamlingssystem för materialåtervinning av grovavfall i plast
- Krav på godkänt insamlingssystem för insamling av tidningar och förpackningar
- Överenskommelse för insamling i materialströmmar
- Krav på att verksamheter ska upprätta avfallshanteringsplaner
- Initiera utvecklingen av mål för landsting och branscher

Som exempel på ytterligare styrmedel som behöver utredas vidare nämns bl.a. förbränningskatt, reparationsavdrag och förebygga innehållet av farliga ämnen som försvårar materialåtervinning.

Minskat matavfall

Förslag på etappmål

Matavfallet ska till år 2020 minska med minst 20 %, jämfört med år 2010, sammantaget för hela livsmedelskedjan utom primärproduktionen. Inom primärproduktionen ska det finnas en handlingsplan för minskat produktionssvinn senast 2016.

Förslag på åtgärder

Hushåll

Förändring i användning av tekniken

- Förvarar olika matvaror så att de håller tills de konsumeras, t.ex. har rätt temperatur i kylskåp och sval.

Beteendeförändring

- Inventerar hushållets förråd och skriver inköpslista innan ny mat inhandlas.
- Smakar och luktar på maten för att avgöra om den går att äta (och vet skillnaden mellan bäst före-dag och sista förbrukningsdag).
- Anpassar hur mycket mat som tillagas, så att den tar slut alternativt förvaras i kyl eller frys för att konsumeras senare.
- Lagar mat på rester.

Storkök och restauranger

Storkök: Skolkök och storhushåll (integrerad verksamhet samt med privat aktör)

- Utbildning av personal
- Planera tillagning av mat
- Ta bort separat salladstallrik men inte salladen i sig
- Information till matgäster
- Anpassa mängder och meny efter matgästernas behov och önskemål
- Tillagningskök, dvs. matlagning nära gästen

Restauranger (privat aktör)

- Förbättra planering av inköp
- Rea ut matlådor
- Ta bort separat salladstallrik men inte salladen i sig
- Låta kunden ta hem (doggy-bag)
- Anpassade portionsstorlekar

Butiker och grossister

- Kampanjstopp
- Försäljning av fryst köttfärs istället för färsk
- Lämna till välgörenhet
- Ökad användning av datoriserade beställningssystem
- Frysa in före och sälja efter bäst före-datum

Förslag på styrmedel

- Riktade kommunikationsinsatser till olika målgrupper,
- Frivilliga överenskommelser mellan handeln eller livsmedelsindustrin och regeringen,
- Skolundervisning om matavfall
- Matsvinnsrådgivare i kommuner och regioner.
- En tydlig uppföljning av kommunernas rapportering till länsstyrelserna av avfall i olika fraktioner kan styra mot större medvetenhet och aktivitet i kommunerna.
- Upphandling av drift av storkök bör inkludera matsvinnsmål. Kontrollhandboken om offentliga måltider, som Livsmedelsverket ansvarar för, behöver bli ett välanvänt verktyg.
- En komplettering i miljömärkningar av butiker med kriterier om minskat matsvinn.
- En utvecklad vägledning om vad som gäller för att skänka, sälja vidare, frysa in och sälja fryst mat billigare.
- Information om hur butikerna bättre kan utnyttja ordersystemen

Livsmedelsindustrin

- Kartläggning av huvudorsaker till svinn.
- Mätning av svinnet.
- Analys av de grundorsaker som genererar mest svinn.
- Identifiering av åtgärder som ger effekt.
- Implementering av systematiskt förbättringsarbete.
- Verkställande av åtgärder.
- Ständiga förbättringar.

Textil och textilavfall

Förslag på etappmål

År 2020 är kretsloppen för textilier så långt som möjligt resurseffektiva och fria från farliga ämnen.

- Senast år 2018 finns lättillgängliga insamlingssystem som säkrar att textilier i första hand återanvänds.
- År 2020 återanvänds 40 % av de textilier som satts på marknaden.
- År 2020 materialåtervinns 25 % av de textilier som satts på marknaden, i första hand till nya textilier.
- Senast 2020 underlättas kretsloppet för textilier av att särskilt farliga ämnen och andra ämnen med oönskade egenskaper inte förekommer i nyproducerade textilier.

Förslag på åtgärder

- Lättillgängliga insamlingssystem
- utbildning och information för att ändra konsumentbeteendet
- ökad kunskap och kontroll över farliga ämnen vid materialåtervinning
- utfasning av särskilt farliga ämnen i nyproducerade textilier.

Förslag på styrmedel

- producentansvar
- information till hushåll och andra berörda aktörer.

Efterbehandling av förorenade områden

Förslag på etappmål

- Minst 25 % av områdena med mycket stor risk för människors hälsa eller miljön är åtgärdade år 2025.
- Minst 15 % av områdena med stor risk för människors hälsa eller miljön är åtgärdade år 2025.

- Användningen av annan teknik än schaktning följt av deponering, utan föregående behandling av massorna, har ökat år 2020.

Förslag till åtgärder

- Genom konsekvensutredning av rättspraxis för miljöbalkens 10 kapitel ta fram förslag tilländring av lagstiftningen om behov finns.
- Tillräckliga anslagsnivåer med styrning mot tillsyn
- Statliga bidrag för teknikutvecklingsprojekt
- Tillgång till den nationella databasen.

Förslag till styrmedel

- Miljöbalken
- Statliga sakanslaget
- Statligt bidrag för teknikutvecklingsprojekt
- Därutöver skulle en förändrad deponiskatt kunna bidra till ökad utveckling men Naturvårdsverket tar inte ställning till deponiskattefrågan inom ramen för detta regeringsuppdrag.

Exponering för kadmium via livsmedel

Förslag till etappmål

Senast år 2018 är styrmedel beslutade som minskar befolkningens exponering för kadmium via livsmedel

Förslag till åtgärder

- Begränsa kadmiumanvändningen i konstnärsfärger
- Minska tillförsel av kadmium genom att minska mängden inköpta fodermedel
- Förhindra användningen av mineralgödsel med höga kadmiumhalter
- Minska halten växttillgängligt kadmium i åkermarken
- Riktad odling av salix för att bortföra kadmium från åkermark
- Minska odlingen av grödor med naturligt höga upptag av kadmium på jordar med höga kadmiumhalter
- Minskat intag av livsmedel som innehåller mycket höga halter kadmium
- Rätt råvara till rätt livsmedel
- Verka för att kadmium och dess föreningar förs upp på kandidatförteckningen i REACH
- Verka för harmoniserad klassificering av kadmiumföreningar
- Minska luftdepositionen av kadmium från internationella källor

Förslag på styrmedel:

Styrmedel för att minska kadmium i växtnäring och återmark

- Förbud mot kadmiumanvändning i konstnärsfärger
- Information för att minska kadmiumhalten i foder
- Skatt/avgift på kadmium i mineralgödsel
- Rådgivning för att minska växttillgängligt kadmium i åkermarken
- Stöd till riktad odling av salix för att bortföra kadmium i åkermark

Styrmedel för att minska kadmium i livsmedel

- Information såsom kostråd till konsumenter
- Information till livsmedelsproducenter
- Frivilliga åtaganden av livsmedelsproducenter.

Styrmedel för kompletterande insatser EU

- Genom REACH verka för att kadmium och dess föreningar förs upp på kandidatförteckningen,
- Verka för harmoniserad klassificering av kadmiumföreningar
- Verka för ytterligare begränsning av kadmiumanvändning
- Verka för lägre gränsvärden i metallprotokollet i FN:s luftvårdskonvention